

Kázeň na 23. žalm

DOBRÝ PASTIER

¹ Žalm Dávidov.

Hospodin je môj pastier, nebudem mať nedostatku. ² Na pastvách zelených ma pasie a k vodám osviežujúcim ma privádza. ³ Dušu mi občerstvuje, po spravodlivých cestách vodí ma pre svoje meno. ⁴ Keby som kráčal hoci temným údolím, nebojím sa zlého, lebo Ty si so mnou; Tvoj prút a Tvoja palica ma potešujú. ⁵ Stôl mi prestieraš pred mojimi protivníkmi, hlavu mi pomazávaš olejom, je preplnený kalich môj. ⁶ Len dobrota a milosť bude ma sprevádzať po všetky dni môjho života a bývať budem v dome Hospodinovom dlhé časy.

Počuli sme žalm azda najznámejší v Biblii. Poznajú ho aj ľudia, ktorí nie sú nábožensky založení a to aj prostredníctvom Dvořákových Biblických písní, ktorých súčasťou je aj zhudobnený 23. žalm.

Pastier – to bolo bežné označenie pre božstvo, ale aj pre ľudského vodcu – pre pána a kráľa. Keď počujeme slovo pastier, aj dnes sa nám automaticky vybaví vodcovia, z minulosti, ale aj tí súčasní; nielen duchovní pastieri – farári, ale aj politickí predstavitelia, naši vedúci na pracovisku, šéfovia, ale aj rodičia – otcovia a matky.

Ale ak je niekto vodcom, neznamená, že je aj naozaj pastierom – *dobrym*.

Pastier sa pozná podľa toho, že sa stará. Práve 23. žalm je oslavou pastierovej starostlivosti. Byť pastierom – vodcom znamená na prvom mieste: starať sa

Dobry pastier sa stará, kým zlí pastieri – falošní vodcovia, naopak, nedbajú o ovečky. Pasú samých seba. Ovečky využívajú len na dosiahnutie osobného prospechu. Predovšetkým 34. kapitola prorockého spisu Ezechiela je kritikou zlých pastierov v Izraeli, tak duchovných vodcov – kňazov, ako aj svetských vodcov. Kritické slová na adresu zlých pastierov sú aktuálne aj v našich pomeroch, v dnešnej spoločnosti tak vo svetskej oblasti – v politike, ale aj duchovnej oblasti – na pôde cirkvi. Prorocké slovo Ezechiela však dáva do výhľadu nového dobrého pastiera, prostredníctvom ktorého bude pásť ľudí Boh sám. Toto Božie zasľúbenie sa naplnilo v Pánovi Ježišovi Kristovi, ktorý sa nám dnes hovorí: „Ja som dobry pastier. Dobry pastier život kladie za ovce“ (J 10, 11).

Bratia a sestry! 23. žalm je pútnický žalm. Týka sa každého z nás. Opisuje cestu života človeka, ako neľahkú cestu púšťou, na ktorej sme celkom odkázaní na starostlivosť Boha ako nášho pastiera a na ktorej máme počítať aj s údolím smrti, no nemusíme sa ani smrti báť, *lebo Ty si so mnou*.

Boh nám dal svojho Syna za pastiera, aby sme pod Jeho vedením úspešne zvládli aj tie ťažké úseky na púšti života, aby sme cestou nezahynuli, a bezpečne prišli do večného cieľa. S Ním zvládneme aj ten najťažší úsek – prechod údolím smrti. Ježiš, ktorý položil život za nás, svoje ovce, nás vyslobodzuje zo smrti pre večný život, ktorého obrazom je hostina s pretekajúcim kalichom ako obraz plnosti života a ničím nerušeného plného života s Bohom vo večnosti.

Božia pastierska starostlivosť v tomto živote a aj po smrti je v žalme 23. žalme konkretizovaná:

Na pastvách zelených ma pasie a k vodám osviežujúcim ma privádza...

Pastier hľadá sviežu zeleň pre ovce, čo v Izraeli nebolo a nie je vôbec jednoduché pre sucho; podobne ako nájsť vodu, i už stojatú v napájadle alebo svieži prameň.

Alebo: *Dušu mi občerstvuje...* Dosl. moju dušu oživuje. Predstavme si taký stav, že niekto je vyhladovaný a dehydrovaný – hrozí mu smrť. No vďaka pomoci zvonka sa mu vráti späť jeho životná sila. Tak sa Boh ako dobrý pastier stará o naplnenie našich telesných potrieb, aby sme nezahynuli cestou od hladu. Uspokojuje aj naše duchovné potreby istotou Jeho ustavičnej blízkosti, že nás na cestách nikdy neopúšťa a vedie nás bezpečne do cieľa.

Ako je zapísané v 23. žalme: *Po spravodlivých cestách vodí ma...* a teda po cestách, ktoré sú správne a neomylné a ktoré vedú do cieľa.

Bratia a sestry! Keď nás **Ježiš ako dobrý pastier nás vedie do plnosti života**

1. Nechajme sa viesť Jeho hlasom!
2. Ničoho sa nebojme – ani smrti!

1.

Keď počujem to uistenie: V Ježišovi Hospodin je môj Pastier, pýtajme sa takto: Je ten dobrý pastier skutočne mojím pastierom? Či kráčam za Ježišom poslušne ako ovečka za svojím pastierom? A ak odbehnem od Neho, či sa poslušne vraciam späť k Nemu, keď na mňa zavolá?

Ovca je nerozumné zviera. Je celkom odkázaná na starostlivosť svojho pastier. Bez pastiera by sama neprežila. Ak však aj vo svojej nerozumnosti zide z cesty a začuje pastierov hlas, rozpoznáva ho a poslušne sa vracia nás späť k nemu. Ako je to s nami?

Či poslušne nasledujeme Krista na ceste, na ktorú sme odo dňa krstu nastúpili. A keď na nás volá, či sa radi a ochotne vraciame späť k Nemu, späť do košiara cirkvi, do chrámu, aby nás sýtil a občerstvoval na púšti života istotou svojej blízkosti?

Pán Ježiš nás volá k sebe po celý život. Jeho hlas nám zneje z kázne evanjelia. Ako v ruke pastiera boli kedysi dve palice – jedna, dlhšia, s ohnutým koncom na zavracanie ovečiek a jedna kratšia na odháňanie divjej zveri, tak Pán aj nás ako ovečky, poučuje a napomína svojim slovom ako pomyselnou palicou, a tak navracia na správnu cestu. A zároveň nás aj potešuje slovom evanjelia o Božej láske k nám, že sa môžeme kedykoľvek k Nemu vrátiť. On predsa za nás položil život, a preto sa vrátiť môžeme! Čím je dobrá paša a čerstvá voda pre ovečku, tým je pre nás jeho slovo evanjelia o Božej láske, že ten dobrý Pastier ma neopustí za žiadnych okolností, takže sa vždy môžem spoľahnúť na Jeho na zachraňujúcu blízkosť a vedenie, nielen keď som na dobrej paši a pri vode, ale aj cestou púšťou. To vyznanie, že s Ním *nebudem mať nedostatku*, totiž neznamená, že sa nikdy neocitnem v núdzi a že budem mať všetko, na čo si len spomeniem. Ale znamená to, že ak kráčam za Ním, všetko nakoniec dopadne dobre. Lebo On ma nikdy neopustí. Lebo On je so mnou vždy. (Por. J 10, 12) S Ním nikdy nestrácam nádej. S Ním každé trápenie a smútok sú iba dočasnou záležitosťou. Ba práve v ťažkostiach hlboko v srdci vierou smiem prežívať istotu Božej blízkosti a pomoci. Práve cez núdzu a život ohrozujúce situácie môžem jasnejšie a zreteľnejšie počuť Boží hlas, ktorý ma k sebe volá, než vtedy, keď mi nič nechýba.

2.

23. žalm ukazuje na budúcnosť. Smeruje za horizont smrti – do plnosti života vo večnosti, ktorý je predstavený obrazom hostiny s prekypujúcim alebo pretekajúcim kalichom. *Stôl mi prestieraš pred mojimi protivníkmi... hlavu mi pomazávaš olejom...*

Kedysi boli pomazávané hlavy kráľov. Ten obraz vyjadruje účasť veriaceho na Kristovom novom živote po smrti – na večnom živote, že s Ním budeme v nebi žiť a kraľovať.

Ešte stále však putujeme, ešte stále sme na ceste. Kým budeme mať účasť na večnom živote v nebi, ešte stále sa nám tu na zemi stavajú do cesty protivníci – ľudskí nepriatelia, ale aj diabol, ktorý nás chce odvieť od Boha, chce nám vytrhnúť zo srdca tú istotu, že Boh sa stará. A tiež nám chce nahnať strach zo smrti, aby sme prestali dôverovať Božiemu pastierskemu vedeniu.

Čo nás najviac desí pri pomyslení na smrť? To, že budeme sami. Tá prázdnota a ničota desí. Ale 23. žalm nás však uistúje, že ani v tej najčernejšej chvíli smrti nie sami, ale *Ty si so mnou...* Pretože Ty, Ježišu, si mnou, aj v tej najtemnejšej chvíli, keď ma všetci moji blízki budú musieť

opustiť, a preto mám sa na koho obrátiť s prosbou o pomoc a mám nádej, že niekto sa o mňa postará. s Ním neminiem večný cieľ. ... *po spravodlivých cestách vodi ma pre svoje meno*. Pre meno „Ježiš“ mám istotu, že moja cesta životom vedie bezpečne do cieľa – cez smrť do nového života, do plnosti života s Bohom, kam ma Ježiš, môj pastier už predišiel. Pán Ježiš nás uisťuje, že On je dobrý pastier, ktorý prišiel, aby sme mali život, a to v hojnej miere! – „...ja som prišiel, aby život mali a hojne mali“ (J 10, 10). Ten, ktorý sa o nás stará za života, postará sa o nás aj po smrti. Po smrti sa naplno pri nás dokonale naplnia slová 23. žalmu: *nebudem mať nedostatku*. Pod vedením toho dobrého pastiera kráčame tam, kde už nie sú nijakí nepriatelia, ktorí mi strpčovali život, nijakí ľudskí protivníci, ale ani diabol a smrť, už nebudú mať nado mnou moci. Tam ma bude *sprevádzať*, ale ešte presnejšie a dosl. *prenasledovať, len dobrota a milosť po všetky dni*. V Novej zmluve je tento návrat k Bohu do večného domova opísaný slovami: „Nebudú viac hladní ani smädní, nebude dorážať na nich slnko ani horúčava, lebo Baránok, ktorý je uprostred trónu, ich bude pásť, odvedie ich k prameňom vôd života a Boh im zotrie každú slzu z očí“ (Zjav 7, 16 - 16).

Milí bratia a milé sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi!

V dnešnú 2. nedeľu po Veľkej noci sme pozvaní vykladať si žalm o dobrom pastierovi práve v spojitosti s Kristovým víťazstvom nad smrťou. 23. žalm nás pozýva pozeráť na náš život aj našu smrť z perspektívy Kristovho nového života po smrti, ktorý je aj naším večným životom!

Ježiš Kristus je dobrý pastier, ktorý položil život za nás ako svoje ovce a predchádza nás do večného života. Ak Jeho nasledujeme, naveky nezahynieme, ale isto prídeme domov, do večného cieľa.

Keď nás Ježiš ako dobrý pastier nás vedie do plnosti života s Bohom

1. Nechajme sa viesť Jeho hlasom!

2. Nebojme sa ničoho – ani smrti!

Amen.

Modlitba po kázni s príhovornými modlitbami:

Pane Ježiši, ďakujeme za Tvoju pastiersku starostlivosť o nás. Ďakujeme, že Ty si za nás svoje ovečky obetoval život. Ty, ktorý nás bezpečne vedieš v tomto živote – aj cez každú núdzu a nedostatok a Ty nás prevedieš bezpečne aj cez údolie smrti.

Prosíme, aby si navrátil k sebe všetky blúdiace a stratené ovce.

Prosíme aj za nemocné ovce, aby si pri nich dokázal svoju moc.

Tou večnou nádejou života po smrti, prosíme, prežiar smutné chvíle po pohrebe pozostalej rodine, ktorá sa v bratislavskom krematóriu naposledy rozlúčila s milovanou starostlivou matkou Libušou Tučkovou. Prosíme za dcéru a syna s rodinami, aby v zármutku zakúsili Tvoju lásku a potešenie, aby sa obrátili ku Tebe a vierou v Teba aj oni poznali dobrého pastiera.

Prosíme aj za sestry vo viere, Darinu a Vlastu pri spomienke na milovanú matku, ktorá slúžila medzi nami ako kostolníčka, pri jej 2. výročí úmrtia, a tiež pri spomienke na zosnulého otca.

Upevni ich vo viere vo vzkriesenie ich drahých rodičov ako aj v ich nový život po smrti. Ich túžbu po živote nasýt' poznaním Teba, darcu života večného, aby aj cez túto spomienku počuli Tvoj hlas, ktorý ich k sebe volá, Ťa nasledovali a potešovali sa nádejou na stretnutie s ich drahými v nebesiach.

A požehnaj prosíme aj za ďalšiu našu spolusestru vo viere, Zuzanu, ktoré si spomína na svoju babku Máriu Prídalovú pri jej nedožitých 100. narodeninách.

Ďakujeme za to, že si tejto našej spolusestere doprial dožiť sa životného jubilea 50. narodenín, že si ju ako dobrý pastier viedol a dával jej sprievodcov na ceste životom. Rozmnož v jej srdci vďačnosť za všetko dobré, čo za života od Teba prijala, za každý úspech a požehnanie, ktoré si jej doprial. Upevni jej vieru v Tvoje vedenie, aby sa Tvojou láskou potešovala v ťažkostiach života a aj nad hrobom jej milovanej babky. Amen.